

[Øllgaard.]

og den Bevægelse i Administrationen og Forbindelse med praktiske Folk uden omkring, som jeg har lyst efter nogle Gange.

Ved Fastsættelsen af de Erstatninger, som skal ydes de Lodsejere, der har faaet deres Jord ødelagt f. Eks. af Tankgrave, vil bl. a. det Spørgsmaal rejse sig, hvor store Erstatningerne skal være. Erstatningen bør formentlig ikke blive større end den Udgift, Manden selv vilde faa, hvis han privat gik i Gang med at sløjfe de paagældende Anlæg. Men dertil kommer, at selv om nu Anlægene bliver jævnet og udsløttet, vil der i mange Tilfælde være sket en Foringelse af selve Jorden, og en Erstatning for denne Foringelse maa man da forudsætte, at Lodsejeren har Krav paa. Jeg tror ikke, det i saa forfærdelig mange Tilfælde vil være muligt at bringe Jorden i en saadan Stand, at den er lige saa god, som den har været før. Man har ganske vist taget Mulden af og lagt den til Side, men det hele blev i den Grad rodet sammen, at det, naar man nu skal jævne det, i Masser af Tilfælde vil være komplet umuligt at faa Mulden skilt ud; man kommer ganske simpelt til at køre det hele imellem hinanden, hvad der vil betyde en Foringelse, og Erstatning herfor maa gives til Lodsejeren. Man bør skelne mellem de Erstatninger, der skal gives for varig Jordskade, og de Erstatninger, der er givet for Afgrøde- og Ulempe-tab o. lign. Disse sidste er imidlertid ikke ført à jour, hvilket bør ske efter de Linier, der hidtil er fulgt. Endelig er der ogsaa Spørgsmaalet om Erstatning for 1945, som der slet ikke er gjort noget ved. Man maa vel anlægge den Betragtning, at der skal gives Afgrøde- og Ulempeerstatning for den Tid, der er gaaet, og for den Tid, der gaar, indtil Sløjfningen finder Sted — det er i hvert Fald den Betragtning, jeg synes man maa anlægge.

De, der skal vurdere den varige Skade, maa vel være de Vurderingskommissioner, vi har derude. Det er vel Meningen, man vil bruge dem, og de er vist de fleste Steder ogsaa ganske udmærkede; men det drejer sig her om den private Ejendomsret, og i saadanne Tilfælde er det jo almindeligt i vor Lovgivning, at vi har en Appellinstans, hvortil den misfornøjede Ejer har Mulighed for at appellere. Det vilde vist være fornuftigt, om man ogsaa i denne Lov paa en eller anden Maade fastslog, at Lodsejerne faar Mulighed for at appellere en Afgørelse. Jeg vil i denne Forbindelse pege paa, at vi ude i Amterne har nogle permanente Kommissioner, Afvandsingskommissionerne, som er

vant til at arbejde hurtigt, og som jeg egentlig godt mener kunde fungere som Appellinstans.

Endelig er der Spørgsmaalet om Finansieringen, som ogsaa berøres i Lovforslaget og i Bemærkningerne til Lovforslaget. Man gaar der ud fra — og jeg forstaaer, man gaar ud fra det som givet —, at Krigsforsikringsforbundet for Jord har Pligt til at yde Lodsejerne denne Jorderstatning. Det er saa Tanken at lade denne Erstatning indbetale til Statskassen, mod at Staten jævner Tankgravene. Dette er vel ikke saa helt ligetil, som man regner med — der kan i hvert Tilfælde rejses Diskussion om, hvorvidt dette Krigsforsikringsforbund har ubetinget Pligt til at yde Erstatning i de paagældende Tilfælde. Man har jo saadan i sit stille Sind regnet med, at det var Bombeskader, Sabotage- og Schalburgtage-Skader o. lign., der kom ind under Krigsforsikringen. Det er dels et juridisk Spørgsmaal, dels i høj Grad et praktisk Spørgsmaal, som maa afgøres ud fra et fornuftigt Skøn, om det maa anses for rimeligt, at Krigsforsikringsforbundet skal overtage den fulde Erstatning for disse Skader. Det Argument, man anfører, at Krigsforsikringsforbundet for Jord er sluppet saa uamaadelig billigt om ved denne Historie, er i og for sig ikke noget Argument; der er i hvert Fald ikke noget Princip i det. Jeg mener derfor, man bør tage dette Spørgsmaal op til virkelig Under søgelse; man maa have en Retningslinie for, hvad der hører ind under Krigsforsikringen, og hvad der hører ind under den almindelige Erstatningspligt. Her er det Jorden, det drejer sig om, men i andre Tilfælde kan det ogsaa være Bygninger, det drejer sig om. Man maa have det Spørgsmaal klaret til Bunds inden for det Udvalg, der skal nedsættes.

Til sidst er der Spørgsmaalet om Aflønningen af de Arbejdere, der skal beskæftiges ved dette Arbejde. Jeg skal ikke lægge Skjul paa, at jeg var mest tiltalt af, om det blev den almindelige Landsoverenskomst, som man bruger i det frie Arbejdsmarked. Den var dog maaske ogsaa anvendelig i disse Tilfælde. Aflønningen af disse Arbejdere har voldt megen Irritation hos Befolkningen, medens Arbejderne blev udført under Tyskernes saakaldte Ledelse. Det vil blive modtaget med Glæde og Anerkendelse, naar disse sørgelige Spor af Tyskernes Hærgen nu ved Statens Foranstaltning søges sløjfet, og de, der her bliver beskæftiget, bør naturligvis have en passende Aflønning, saaledes som ethvert godt og hæderligt Arbejde jo skal lønnes.